

Biežāk uzdotie jautājumi par ēdināšanu:

Kādas cenas ir noteiktas no 2023.gada 1.septembra:

	No 2023. gada 1. septembra		
	palielinājums	pašvaldība	vecāki
1. – 4.klases skolnieki	0,94 eiro	1,545 eiro / 1,545 eiro valsts	0
5. - 12.klases skolnieki	0,94 eiro	1,47 eiro	1,62
5. – 12.klases skolnieki ar sociālo statusu	0,94 eiro	3,09 eiro	0
PII 7,5% cenu indeksācija attiecināmo izmaksu segšanai	0,30 eiro	2,15 eiro	2,15 eiro
PII ar sociālo statusu 7,5% cenu indeksācija attiecināmo izmaksu segšanai	0,30 eiro	4,30 eiro	0

Kas nosaka cenu

04.08.2023. stājas spēkā grozījumi Ministru kabineta 10.12.2019. noteikumos Nr. 614 “Kārtība, kādā aprēķina, piešķir un izlieto valsts budžetā paredzētos līdzekļus izglītojamo ēdināšanai”, kas paredz, ka valsts budžeta līdzekļu apmērs vienam izglītojamam valsts izglītības iestādēs ir 3,09 euro dienā, bet pašvaldību un privātajās izglītības iestādēs – 1,545 euro dienā.

Rīgas pilsētā ēdināšanas cenas ir noteiktas saskaņā ar Rīgas domes 23.08.2023. lēmumu Nr. RD-23-2829-lē, kas stājas spēkā 01.09.2023.

Kāpēc ir ēdināšanas cenu pieaugums

Pirmsskolās: Ņemot vērā resursu izmaksu pieaugumu un, ievērojot publiskā iepirkuma nosacījumus par pakalpojuma cenu indeksēšanu gadījumos, ja cenu pārmaiņas pret iepriekšējo gadu sasniedz vai pārsniedz 10% , cenas tiek pārskatītas. Pakalpojuma sniedzējs iesniedz Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentam rakstisku pieprasījumu, kas balstīts uz Centrālās statistikas

pārvaldes aprēķināto izmaksu indeksu analīzi par cenu izmaiņām pret iepriekšējo gadu. Izglītības iestāžu ēdinātāju asociācija un Latvijas Ēdinātāju Apvienība ar 20.07.2023. vēstuli Nr. DIKS-23-2497-sd ir iesniegusi pamatojumu ēdināšanas pakalpojuma cenas pārskatīšanai.

Saskaņā ar iesniegto pamatojumu ēdināšanas pakalpojuma maksimālās maksas sadārdzinājums ir nosakāms 7,5% apmērā. Līdz ar to pirmsskolās ēdināšanas maksa ir pieaugusi par 0,30 eiro, tas nozīmē ka pašvaldība maksās 2,15 un vecāks arī maksās 2,15 dienā par ēdināšanu pirmsskolas izglītības iestādēs.

2023./2024. mācību gadam saskaņā ar Rīgas Domes 23.08.2023. lēmumu Nr. RD-23-2829-lē, kas stājas spēkā 01.09.2023, noteikts, ka cena skolās par pusdienām ir 3,09. Cenas pieaugums pret iepriekšējo gadu ir 0,94 eiro, to nolemts solidāri dalīt uz pusēm starp vecāku un pašvaldību. Turpmāk par pusdienām skolās, ja bērns neatbilst kādai no sociālajām grupām, būs jāmaksā 1,62 eiro vai mazāk, atkarībā no komersanta piedāvātās cenas.

Kā organizēta ēdināšanas sistēma Rīgas skolās un bērnudārzos? Katra skola un bērnudārzs patstāvīgi meklē ēdināšanas piegādātāju? Vai vēl tiek gatavotas pusdienas pašās skolās un bērnudārzos?

Visās Rīgas skolās un bērnudārzos ēdināšana tiek nodrošināta ārpuskalpojumā. Tiesības sniegt ēdināšanas pakalpojumus komersants iegūst centralizēta iepirkuma procedūras veidā, ko nodrošina pašvaldība. Izglītības iestādes slēdz līgumu ar iepirkumā tiesības ieguvušo komersantu pēc vienota parauga. Vecāku līdzmaksājuma lielumu un brīvpusdienu kategorijas nosaka ar Rīgas domes lēmumu.

Kādā veidā vecākiem jāmaksā par ēdināšanu skolās un bērnudārzos? Tagad to var izdarīt tikai tiešsaistē?

Vecāki var noslēgt līgumu dažādos veidos:

1. kā elektronisku distances līgumu, kuru vecāks vai pilngadīgais izglītojamais paraksta ēdināšanas pakalpojuma sniedzēja informācijas sistēmā;
2. kā elektronisku līgumu, kuru paraksta ēdināšanas pakalpojuma sniedzējs un vecāks vai pilngadīgais izglītojamais ar drošu elektronisko parakstu;
3. papīra līguma formā, kuru pašrocīgi paraksta ēdināšanas pakalpojuma sniedzējs un vecāks vai pilngadīgais izglītojamais.

Apmaksas kārtība ir noteikta katrā no līgumiem. Ja tas ir distances līgums, tad norēķināšanās par saņemtajiem ēdināšanas pakalpojumiem tiek veikta platformā "Pusdienlaiks.lv", savukārt citos gadījumos ir ēdinātāja sagatavots rēķins.

Kā skolniekiem iegūt QR kodu? Ko tas dod?

QR kodu var atrast pusdienlaiks.lv sadaļā Ģimene- Izvēlieties bērnu kuram ir nepieciešams QR kods – Profils – Personīgais QR kods. Uzrādīt QR kodu var lūgt ēdinātājs, lai pārliecinātos, ka bērnam pienākas ēdināšana t.i. ir noslēgts un aktīvs līgums vai bezmaksas ēdināšana (sociālais statuss). QR varbūt nepieciešami uzrādīt arī bērniem ar sociālo statusu, tas atkarīgs no ēdināšanas organizācijas

iestādēs. QR kods nefiksē ēdināšanas faktus, tas nekalpo par apliecinājumu, ka bērns ir saņēmis ēdienreizi, tas kalpo tikai kā atbilst vai neatbilst ēdināšanai.

Ja par bērna pusdienām vecāki samaksās mēnesi uz priekšu, bet bērns pēc dažām dienām pārdomās pusdienot skolā, vai vecāks par to var ziņot skolai vai bērnudārzam? Un vai viņš var saņemt atlikušās naudas atmaksu?

Vecāks slēdz līgumu ar ēdinātāju un arī pārtrauc līgumu ar ēdinātāju atbilstoši līguma nosacījumiem. Skola nevar pārtraukt vecāka noslēgto līgumu ar ēdinātāju, skolas darbinieki nevar atteikt pusdienas vecāka vietā. Tās jādara caur e-klasi vai pusdienlaika platformu.

Vecāks piesaka līguma izbeigšanu portālam pusdienlaiks. Pēc līguma izbeigšanas portāls elektroniskajā maciņā ieskaitīto naudu atgriež vecāka kontā. Nauda parasti tiek atgriezta no maciņa uz vecāka bankas kontu 1 darba dienas laikā no brīža, kad vecāks iesniedz iesniegumu. Par to nav paredzēta nekāda komisija.

Bērns maina mācību iestādi Rīgas teritorijā t.i. pāriet no vienas skolas uz otru — kur un kā viņai pieteikties ēdināšanai?

Mainot iestādi, vecākam jāpārslēdz līgums ar nākamās iestādes ēdinātāju, pieslēdzoties platformai.

Vai par audzēkņa pusdienām var maksāt nevis par visu mēnesi uzreiz, vai pa dienām vai pa nedēļām? Par kādu minimālo termiņu var samaksāt? Piemēram, ja skolēns uz nedēļu aizbrauc ārzemēs mācību laikā, vai par šo periodu var nemaksāt? Vai šajā gadījumā par pusdienām samaksātā nauda pāries uz citu mēnesi? Vai pazudīs?

Nauda no e-maciņa tiek paņemta tikai tad, kad ir iestājusies ēdienreize un nav noteikts minimālais vai maksimālais e-maciņā ieskaitāmo līdzekļu apjoms, taču ņemot vērā, ka maciņa papildināšana atsevišķiem vecākiem var maksāt arī noteiktu bankas komisiju (ko nosaka konkrētā vecāka izmantotā banka), būtu ieteicams izvērtēt atkarībā no bankas tarifa biežumu/summas, kuras būtu saprātīgi pārskaitīt uz e-maciņu.

Ja par ēdienreizi būs pieteikts kavējums, tad nauda netiks paņemta. Norādām arī to, ka Platformas lietošana vecākam ir bez maksas. Platforma neietur no vecākiem nekādu komisiju (t.sk. par neizmantotās e-naudas atgriešanu uz bankas kontu) un kalpo tikai kā starpnieks, lai nodrošinātu norēķinus starp ēdināšanas uzņēmumu un vecāku. Līdz ar to nauda e-maciņā ir vecāka īpašums līdz brīdim, kamēr tā netiek 1) iztērēta pakalpojumiem Platformā 2) atgriezta vecākam uz tā bankas kontu atbilstoši procesam, kurš aprakstīts augstāk.

Ja ēdināšana nav nepieciešama, bērna vecāki var pieteikt kavējumu, atceļot paredzētās pusdienas noteiktās dienās, ko var izdarīt gan Platformā, gan e-klase.lv, gan mykoob. Šādā gadījumā nauda no e-maciņa netiks paņemta. Detalizētas instrukcijas ir šeit: <https://pusdienlaiks.lv/faq/1/15>

Kuriem skolēniem pašvaldība pilnībā apmaksā pusdienas? Vai tam ir nepieciešams trūcīgā, maznodrošinātā statuss?

Rīgas valstspilsētas pašvaldība nodrošina pilnībā apmaksātas pusdienas šādos gadījumos:

1. ja izglītojamais ir 1. - 4. klases skolēns;
2. izglītojamā ģimene atbilst trūcīgas ģimenes statusam saskaņā ar Rīgas Sociālā dienesta lēmumu;
3. izglītojamā ģimene atbilst maznodrošinātas ģimenes statusam saskaņā ar Rīgas Sociālā dienesta lēmumu;
4. izglītojamā ģimene ir reģistrēta Rīgas valstspilsētas pašvaldības ģimeņu atbalsta reģistrā;
5. izglītojamam ir noteikta invaliditāte Invaliditātes likumā paredzētajā kārtībā;
6. izglītojamais ir nodots ārpusģimenes aprūpē saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu;
7. pašvaldības izglītības iestādes izglītojamam sociālās krīzes situācijā saskaņā ar izglītības iestādes izveidotas komisijas lēmumu ir piešķirtas tiesības saņemt pašvaldības apmaksātu ēdināšanas pakalpojumu noteiktā laika periodā, kas nepārsniedz 60 dienas;
8. izglītojamais ir Ukrainas civiliedzīvotājs Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma izpratnē, kas apgūst izglītības programmu Rīgas domes lēmumā par izglītojamo ēdināšanu noteiktajās izglītības iestādēs;
9. izglītojamais apgūst pamatzglītības programmu speciālās izglītības iestādē.

Pašvaldība turpina segt izglītojamā ēdināšanas izmaksas 60 dienas pēc trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusa beigu datuma pašvaldības noteiktajā apmērā. Statusus piešķir automātiski, līgumi vecākiem nav jāslēdz.

Līdz ko stāsies spēkā saistošo noteikumu jaunā versija (pronozējoši 2023. gada oktobris), tad būs klāt jauna kategorija - izglītojamā ģimene, kuras aprūpē ir vismaz trīs bērni, to skaitā audžuģimenē ievietoti un aizbildnībā esoši bērni, un ir uzrādīta spēkā **esoša Latvijas goda ģimenes apliecība**. Pēc SN stāšanās spēkā vecāks iestādē uzrādīs šo apliecību un iestāde Brīvpusdienu modulī veiks par šo atzīmi un norādīs kartes derīguma termiņu no līdz.

Vai ir atvieglojumi pusdienām bērniem no ģimenēm ar trim un vairāk bērniem? Kādi atvieglojumi?

Bērniem un vienam no vecākiem vai aizbildnim jābūt reģistrētam Rīgas ģimeņu atbalsta reģistrā un deklarētiem vienā adresē. Visiem bērniem no šī reģistra pienākas brīvpusdienas Rīgas valstspilsētas administratīvajā teritorijā esošajās vispārējās izglītības iestādēs.

Ja skolēns ir saslimis, kā atteikties no pusdienām? Vai var atteikties tajā pašā dienā, kad vecāki uzzināja par slimību?

Kavējums jāpiesaka tajā pašā dienā līdz plkst. 7:00 vai nu platformā vai caur e-klasi vai Mykoob. Ja nepiesaka, tad par to ir jāsamaksā, jo ēdinātājs automatizētā veidā no sistēmas saņem informāciju, ka porcija jāgatavo (pretēji, ja vecāks līdz plkst.7.00 atsaka ēdināšanu, tad ēdinātājs automatizētā veidā saņem informāciju, ka šī porcija nav jāgatavo).

Ja ēdināšana nav nepieciešama, bērna vecāki var pieteikt kavējumu, atceļot paredzētās pusdienas noteiktās dienās, ko var izdarīt gan Platformā, gan e-klase.lv, gan Mykoob LĪDZ TEKOŠĀS DIENAS PLKST. 7:00. Šādā gadījumā nauda no e-maciņa netiks paņemta. Detalizētas instrukcijas ir šeit: <https://pusdienlaiks.lv/faq/1/15>

Bērna vecāki var pieteikt kavējumu, atceļot paredzētās pusdienas, gan Platformā, gan e-klase.lv, gan Mykoob. Šādā gadījumā nauda no e-maciņa netiks paņemta. Detalizētas instrukcijas ir šeit: <https://pusdienlaiks.lv/faq/1/15>

Ēdināšana bērnudārzā

Kas mainās ēdināšanās sistēmā pirmsskolas vecuma bērniem?

Mainās tikai cena, no 01.09.2023 vecākam jāmaksā 2.15 eiro.

Ja bērns nav apmeklējis bērnudārzu un vecāki par to iepriekš nav brīdinājuši administrāciju, naudu par ēdināšanu par nokavēto laiku neatmaksās?

Nē, neatmaksās. Šajā gadījumā, atbilstoši līgumam, ja nav pieteikts kavējums vai nu platformā vai caur e-klasi, tad par to ir jāsamaksā, jo ēdinātājs automatizētā veidā no sistēmas saņem informāciju, ka porcija jāgatavo (pretēji, ja vecāks līdz plkst.7:00 atsaka ēdināšanu, tad ēdinātājs automatizētā veidā saņem informāciju, ka šī porcija nav jāgatavo). PIETEIKUMS audzinātajai/pirmsskolas administrācijai nedarbojas attiecībā uz ēdināšanu, jo atteikums no ēdināšanās jāsaņem caur sistēmu, ar kuru iestādes pedagogs nestrādā.

Bērna slimības gadījumā, kad un kur vecākam jāziņo, lai par nokavētajām dienām nemaksātu par ēdināšanu? Un bērna aizbraukšanas gadījumā — vai iepriekš jābrīdina administrāciju, lai nauda par ēdināšanu netiek iekasēta?

Arī bērna slimības gadījumā atteikums no ēdināšanas jāpiesaka platformā vai e-klasē uzreiz līdz plkst. 7:00 no rīta tajā dienā, kad nav nepieciešama ēdināšana.

Tas pats attiecas uz aizbraukšanu – vispirms jāpārtrauc distances ēdināšanas līgums, citādi pakalpojuma sniedzējs nezina, ka bērns ir prombūtnē un turpinās gatavot ēdienu un pieprasīs par to samaksu platformā elektroniskajā maciņā. Parāds uzkrāsies. Pirmsskola nevar pārtraukt vecāka noslēgto līgumu ar ēdinātāju, skolas darbinieki nevar atteikt pusdienas vecāka vietā. Tās jādara caur e-klasi vai pusdienlaika platformu.

Vai ir izmaiņas Ministru kabineta noteikumos par ēdināšanu skolās un bērnudārzos — kādām jābūt porcijām? Ko var dot, ko nedrīkst?

Ministru kabineta noteikumi Nr.172 Rīgā 2012.gada 13.martā (prot. Nr.14 17.§)

Noteikumi par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem un ārstniecības iestāžu pacientiem.

Šie noteikumi nosaka izglītojamo ēdienkaršu uzturvērtību (olbaltumvielu, ogļhidrātu un tauku daudzumu) un enerģētisko vērtību dienā (kcal dienā). Porciju lielums tiek sastādīts atbilstoši izglītojamo vecumu fizioloģiskām vajadzībām. Noteikumi arī paredz minimālās prasības gramos (neto) vienai nedēļai noteiktām produktu grupām (liesai gaļai, zivīm, kartupeļiem, piena un skābpiena produktiem, olbaltumvielu bagātiem piena produktiem, augļiem un ogām, dārzeņiem svaigā un apstrādātā veidā - šo produktu minimālais daudzums.

Vai bērniem obligāti jāsaņem zupa pusdienās?

Ministru kabineta noteikumi Nr.172 Rīgā 2012.gada 13.martā (prot. Nr.14 17.§)

Noteikumi par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem un ārstniecības iestāžu pacientiem

Atbilstoši 16. punktam sastādot ēdienkarti, nodrošina, ka:

16.1. pusdienu ēdienkartē iekļauj pamatēdienu un zupu vai pamatēdienu un desertu (piemēram, griezti svaigi vai apstrādāti augļi vai ogas ar jogurta vai citu piedevu, blendētu augļu vai ogu kokteiļi ar vai bez piena vai piena produktiem, krāsni cepts auglis u. c.), vai zupu un desertu.

Par ēdienkartēm konsultē Ingrīda Millere.

Ja bērns neēd gaļu (vai citus produktus), vai vecāki var uzrakstīt iesniegumu, lai bērnam nedod gaļu (vai citas produktus) pusdienām? Kur jāiesniedz iesniegums?

Ēdinātājs nodrošina tikai speciālās diētas (piem. celiakiju) ar **ārsta norīkojumu**. Vecāks informē skolas medmāsu par bērnam noteikto diētu un informē ēdinātāju, kurš sagatavo speciālās diētas porcijas. Pašvaldība piemaksā ēdinātājam par šīs speciālās diētas ēdiena sagatavošanu.

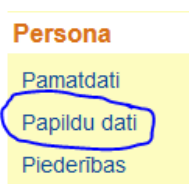
Par veselības un diētas jautājumiem konsultē Ilze Kondratjuka.

SOCIĀLAIS statuss Brīvpusdienu modulī un VIIS

Ēdināšanas kontekstā ir svarīgi, lai ēdinātājiem no Brīvpusdienu moduļa (BM) tiktu padots korekts saraksts ar izglītojamiem, kuriem ir sociālais statuss un pašvaldība pilnībā apmaksā ēdināšanas izdevumus.

Atbilstoši saistošajiem noteikumiem, šobrīd ir pieejami sekojoši sociālie statusi:

1. **Ukrainas civiliedzīvotājs** - pazīme **AUTOMĀTISKI** tiek saņemta no VIIS atbilstoši informācijai, kas ievadīta VIIS papildus datos:

Persona

- Pamatdati
- Papildu dati**
- Piederības

No citas valsts

Jauns notikums

Statuss	Datums no	Datums līdz
Ukrainas civiliedzīvotājs	01.04.2022	

2. **INVALIDS** - informācija tika pārnesta no VIIS (29.08.2023 statuss, tiks atkārtoti veikta salīdzināšana pēc izglītojamo skaitīšanas 06.09.2023), atbilstoši pieejamai informācijai, bet ņemot vērā, ka visi vēl nebija savus datus sakārtojuši, invaliditāte ir atnākoša un pārejoša (tā var rasties un beigties), iespējams, ka visi gadījumi šobrīd nav tikuši reģistrēti BM. Pamanot izmaiņas procedūra sekojoša:
  - a. **vecāks vēršas ar atbilstošu iesniegumu iestādē**
  - b. **iestāde VIIS pārliecinās, ka šis statuss ir objektīvi piešķirts no VDEĀK**

Persona	Asistenta pakalpojumu nepieciešamība (VDEĀVK informācija)
Pamatdati	Ārstu komisijas atzinumi Atjaunot datus no VDEĀVK
Papildu dati	
Piederības	

Ja statuss ir piešķirts, VIIS tiks uzlikta atbilstoša pazīme:

Ir invalīds

Ja ķeksis ir ieraudzīts, sūtam uz e-pastu agnese.locmele@riga.lv , norādot vajadzību precizēt invalīda pazīmi un iekļaujot sekojošu informāciju:

- Personas kods:
- Vārds:
- Uzvārds:
- Iestāde:
- Termiņš no:
- Termiņš līdz:
- Lēmuma numurs:

Tuvākajā nākotnē šī informācija BM nonāks automātiski, par ko informēsim, kad datu apmaiņa būs realizēta atbilstoši iecerētajam.

3. **BĀRIŅTIESA** - statuss par **Rīgas bāriņtiesā** reģistrētajiem bērniem tiek MANUĀLI ievadīts, balstoties uz uzrādītu bāriņtiesas lēmumu.
4. **MAZNODROŠINĀTĀ un TRŪCĪGĀ** statuss **AUTOMĀTISKI** tiek saņemts no RD Labklājības departamenta uzturētās SOPA sistēmas.
5. **DAUDZBĒRNU** statuss **AUTOMĀTISKI** tiek saņemts atbilstoši ierakstiem DAUDZIS. Vēršam uzmanību, ka DAUDZIS ierakstus kontrolē vecāki. Var būt, ka vecākais no daudzbērnu ģimenes bērniem ir uzsācis studijas augstskolā. Augstskolas VIIS savus ierakstus veic ar aizkavēšanos. Lai no tā izvairītos, iespējams DAUDZIS studentam pēc tam, kad vecāks ar mazākajiem brāļiem un māsām ir ticis reģistrēts DAUDZIS, PAŠAM (jo pilngadīgs) veikt atbilstošus ierakstus sistēmā, norādot noslēgto līgumu ar augstskolu.
6. **KRĪZE un IESTĀDE** - statusus ievada BM, dati ir labojami un dzēšami atbilstoši nepieciešamībai. Šos datus uztur IESTĀDE.

Jautājumus par statusiem var uzdot izglītības iestāde, kura to redz Brīvpusdienu modulī. Ja iestādei rodas neskaidrības par statusu, tad **iestāde** var sazināties ar Agnesi Ločmeli, Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Administratīvās pārvaldes Informācijas tehnoloģiju un datu pārvaldības nodaļas vadītā p.i.

04.09.2023.